

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τι είναι Οικολογικά Σχολεία

- Εγγραφή
- Εφαρμογή του Προγράμματος
- Αίτηση Αυτοαξιολόγησης
- Βράβευση

Η Περιβαλλοντική Επισκόπηση των Οικολογικών Σχολείων

- Επισκόπηση Περιβάλλοντος
- Γενικό Μέρος
 - Περιβαλλοντική Πολιτική και Αναλυτικό Πρόγραμμα
 - Πολιτική Αγοράς και Διαχείριση Υλικών
- Ειδικό Μέρος
 - Απορρίμματα
 - Ενέργεια
 - * Χρήση Καυσίμων
 - * Μεταφορικά Μέσα
 - Νερό
 - Βιοποικιλότητα
 - Επιπρόσθετες ιδέες για Δράση

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Τι είναι τα Οικολογικά Σχολεία;

Τα «Οικολογικά Σχολεία» είναι ένα διεθνές πρόγραμμα που σχεδιάστηκε για να κοινοποιήσει και να ενθαρρύνει τη δράση μιας ολόκληρης σχολικής μονάδας για το περιβάλλον.

Με σαφή διατύπωση προσφέρουν ένα εύκολο τρόπο εφαρμογής θεμάτων από το Αναλυτικό Πρόγραμμα σε καθημερινή βάση. Αυτή η διαδικασία θα βοηθήσει τους μαθητές να αναγνωρίσουν την αξία των περιβαλλοντικών θεμάτων και να υιοθετήσουν τις κατάλληλες στάσεις στη ζωή και στο σπίτι τους.

Τα Οικολογικά Σχολεία δεν είναι μόνο ένα πρόγραμμα δραστηριοτήτων αλλά και βράβευσης.

Το πρόγραμμα μπορεί να εφαρμοστεί από ένα οποιοδήποτε σχολείο χρησιμοποιώντας τις κατευθυντήριες γραμμές που δίνονται πιο κάτω. Το βραβείο δίνεται στο σχολείο που καταφέρνει να συμπληρώσει με επιτυχία τα βασικά σημεία του προγράμματος.

Το Πρόγραμμα σχεδιάστηκε για να καταστήσει την περιβαλλοντική συνείδηση και δράση ως ένα σημαντικό μέρος της ζωής και του ήθους των μαθητών ενός σχολείου.

Είναι ένα ευέλικτο πρόγραμμα. Διαφορετικά σχολεία μπορεί να ακολουθήσουν διαφορετική πορεία εφαρμογής. Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι σκοπός του προγράμματος δεν είναι να βραβεύσει μια συγκεκριμένη βελτίωση στο περιβάλλον της σχολικής μονάδας, π.χ. την κατασκευή μιας ταϊστρας πουλιών, αλλά όπως φαίνεται και πιο πάνω να καλλιεργήσει στάσεις.

Είναι ένα μακροπρόθεσμο Πρόγραμμα. Το βραβείο απονέμεται κάθε 2 χρόνια.

Το βραβείο έχει τη μορφή μιας πράσινης σημαίας την οποία μπορεί να υψώσει το σχολείο, επίσης δίνεται και ένα δίπλωμα. Δεν περιλαμβάνεται κανένα χρηματικό ποσό. Ο λόγος είναι ότι οι οργανωτές επιθυμούν τη βράβευση όλων των σχολείων που συμμετέχουν δεδομένου φυσικά ότι πληρούν τις προϋποθέσεις.

Τα «Οικολογικά Σχολεία» προσφέρουν στο σχολείο:

- Την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν θέματα από το Αναλυτικό Πρόγραμμα για να επηρεάσουν τη ζωή του σχολείου όσον αφορά τα περιβαλλοντικά θέματα
- Την ευκαιρία να καλλιεργηθεί στα παιδιά η δεξιότητα λήψης αποφάσεων

- Ιδέες για εργασίες και δραστηριότητες
- Ευκαιρίες συνεργασίας με την τοπική κοινωνία.
- Δεσμούς με άλλα σχολεία στην Ευρώπη
- Ένα βραβείο με κύρος
- Ευκαιρίες για τοπική και εθνική δημοσιότητα
- Δυνατότητα εξοικονόμησης χρημάτων.

Το πρόγραμμα απαιτεί:

- Την υποστήριξη του διευθυντή και των τοπικών αρχών
- Ανάμιξη παιδιών στη λήψη αποφάσεων
- Ενεργό συμμετοχή του προσωπικού
- Υιοθέτηση μιας μακροπρόθεσμης πορείας για αλλαγή.

Το Πρόγραμμα πραγματοποιείται σε 7 στάδια:

Στάδιο 1: Σύσταση Περιβαλλοντικής Επιτροπής

Στάδιο 2: Επισκόπηση Περιβάλλοντος

Στάδιο 3: Σύνταξη Σχεδίου Δράσης

Στάδιο 4: Παρακολούθηση & Εκτίμηση της εργασίας της Οικολογικής Επιτροπής

Στάδιο 5: Αναλυτικό Πρόγραμμα

Στάδιο 6: Ανάμιξη και πληροφόρηση όλης της Σχολικής Μονάδας και της ευρύτερης κοινότητας

Στάδιο 7: Σύνταξη Οικολογικού Κώδικα

ΕΓΓΡΑΦΗ

Πριν την εγγραφή του σχολείου πρέπει να εξασφαλιστεί η υποστήριξη του διευθυντή και του υπόλοιπου προσωπικού.

Θεωρείται σκόπιμο, όπως μέλη του προσωπικού παρακολουθήσουν σεμινάριο που διοργανώνουν το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και οι Φίλοι της Θάλασσας CYMEPA. Τα μέλη αυτά θα παρουσιάσουν στους συναδέλφους τους:

- Τα ωφέληματα που θα έχει το σχολείο από το πρόγραμμα
- Τα επτά βασικά στάδια όπως αυτά περιγράφονται πιο πάνω
- Την ευελιξία του προγράμματος
- Την διάθεση για αφορμηση με μικρούς εφικτούς στόχους
- Τη μακροπρόθεσμη φύση του προγράμματος
- Τη δυνατότητα του προγράμματος να αποτελέσει την αφορμή σχεδιασμού και εφαρμογής μιας Περιβαλλοντικής Πολιτικής από τη σχολική μονάδα.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στόχος του προγράμματος είναι η μετάβαση από την περιβαλλοντική συνείδηση μέσα από το Αναλυτικό Πρόγραμμα, στην περιβαλλοντική δράση από τη σχολική μονάδα και την ευρύτερη κοινότητα. Προκαταρκτικός έλεγχος έδειξε ότι αυτός ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί με την εφαρμογή των επτά σημαντικών σταδίων που αναφέρονται πιο κάτω:

1. Περιβαλλοντική Επιτροπή:

Αποτελεί την κατευθυντήρια δύναμη του προγράμματος και πρέπει να επιβλέπει την εφαρμογή των υπολοίπων στοιχείων.

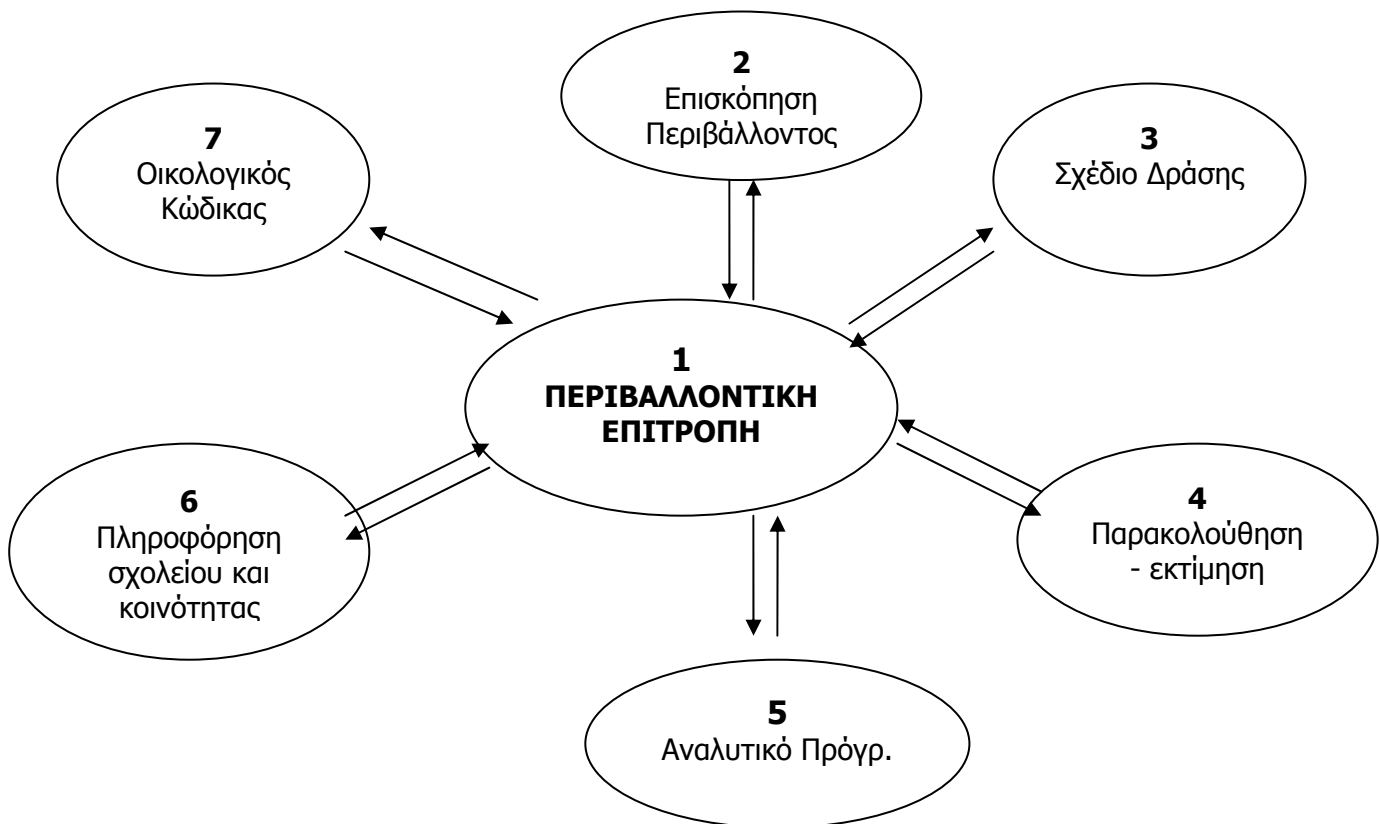
Η επιτροπή μπορεί να πάρει διάφορες μορφές ανάλογα με την ηλικία και τις ικανότητες των παιδιών. Μπορεί να είναι επίσημη και τυπική ή μπορεί να είναι πιο φιλελεύθερη. Οποιαδήποτε όμως μορφή και αν έχει, **πρέπει να διατηρεί αρχείο με τα πρακτικά των συναντήσεων και των αποφάσεων της.**

Η ιδανική επιτροπή πρέπει να αποτελείται από αντιπροσώπους των μαθητών (περίπου 10-15 μαθητές), εκπαιδευτικών, τοπικών αρχών, μη διδακτικού προσωπικού, γονιών, διευθυνσης, κ.α.

Σκοπός της επιτροπής αυτής είναι:

- Να εξασφαλίσει την εφαρμογή των άλλων έξι βημάτων.
- Να αναθέσει ευθύνες στα παιδιά κάνοντας τα να νιώσουν ότι οι ιδέες τους εκτιμούνται και λαμβάνονται υπόψη
- Να ακουστούν οι απόψεις όλων των μελών της επιτροπής
- Να διασφαλίσει τη συνέχεια των μελών της επιτροπής
- Να διασφαλίσει τη συνέχεια του προγράμματος
- Να συνδεθεί με τη σχολική διοίκηση και τις τοπικές αρχές.

Αυτή πρέπει να αξιολογηθεί έτσι ώστε να τεθούν ρεαλιστικοί στόχοι και να μετρηθεί ο βαθμός επιτυχίας. Είναι σημαντική η ανάμιξη μαθητών στο στάδιο αυτό.

2. Επισκόπηση Περιβάλλοντος

Το πρώτο στάδιο ενός οποιουδήποτε προγράμματος βελτίωσης του τοπικού περιβάλλοντος είναι η γνωριμία με την παρούσα κατάσταση.

Η «Επισκόπηση Περιβάλλοντος», περιλαμβάνει ένα βοηθητικό κατάλογο ελέγχου. Μπορεί να προσαρμοστεί ανάλογα με τις ανάγκες της περιοχής και του σχολείου ή να μοιραστεί σε διάφορες τάξεις ή στα διάφορα σχολικά θέματα.

Η Επισκόπηση Περιβάλλοντος διεξάγεται κάθε χρόνο με τη συμπλήρωση του Γενικού Μέρους καθώς και του Ειδικού Μέρους του επιλεγμένου θέματος της χρονιάς.

Η Περιβαλλοντική Επισκόπηση των Οικολογικών Σχολείων:

Ο όρος «Επισκόπηση του Περιβάλλοντος» χρησιμοποιείται ολοένα και πιο συχνά από εταιρείες ή Τοπικές Αρχές που διεξάγουν έρευνες για να εκτιμήσουν την επίδραση των έργων τους στο περιβάλλον. Μπορεί επίσης να εφαρμοστεί σε δραστηριότητες όπως η εξέταση της επίδρασης των πηγών που χρησιμοποιεί και των προϊόντων που παράγει μια εταιρεία, εξετάζοντας ολοκληρωμένα τον κύκλο ζωής του γύρω περιβάλλοντος. Μια τέτοια σοβαρή μελέτη, συνήθως συνοδεύεται από μια κατάσταση που περιγράφει συγκεκριμένες δραστηριότητες, προγραμματισμένες για να βελτιώσουν το περιβάλλον με χρονοδιάγραμμα, κατανομή ευθυνών, παρακολούθηση και εκτίμηση της προόδου.

Τι είναι η «Επισκόπηση του Περιβάλλοντος» των Οικολογικών Σχολείων;

Η «Επισκόπηση του περιβάλλοντος» των Οικολογικών Σχολείων, όπως όλες οι αξιολογήσεις του είδους της, έχει εκπαιδευτική χρησιμότητα. Η διαδικασία συλλογής των δεδομένων ενισχύει την Περιβαλλοντική Συνείδηση και προσφέρει τη βάση για ανάπτυξη του σχεδίου δράσης.

Η «Επισκόπηση του περιβάλλοντος» διεξάγεται κάθε χρόνο με τη συμπλήρωση του Γενικού Μέρους καθώς και του Ειδικού Μέρους του επιλεγμένου θέματος της χρονιάς.

Η «Επισκόπηση του περιβάλλοντος»

Κάθε ερώτηση στα ερωτηματολόγια της «Επισκόπησης του Περιβάλλοντος» μπορεί να απαντηθεί με ένα «ναι» ή ένα «όχι». Κάποια σημεία δείχνουν ότι δεν χρειάζεται καμιά βελτίωση. Συνεπώς, μερικά τμήματα του ερωτηματολογίου μπορούν να χρησιμοποιηθούν έτσι ώστε να μπορούν να τεθούν πραγματικοί στόχοι για βελτίωση.

Όλα τα Σχολεία είναι απαραίτητο να συμπληρώσουν το Γενικό Μέρος που είναι οι πρώτες δύο σελίδες του ερωτηματολογίου ενώ το Ειδικό μέρος θα συμπληρωθεί μόνο από τα σχολεία που έχουν επιλέξει ως θέμα τα Απορρίμματα, την ενέργεια, το νερό και τη βιοποικιλότητα.

Δραστηριότητες που ακολουθούν την «Επισκόπηση του περιβάλλοντος».

Η Επισκόπηση του Περιβάλλοντος περιλαμβάνει κάποιες ιδέες για δράση. Αυτές μπορούν να αποτελέσουν το κέντρισμα για περαιτέρω προγραμματισμό. Οι ίδιες οι ερωτήσεις μπορούν επίσης να δώσουν και άλλες ιδέες.

Είναι σημαντικό να προγραμματίζονται σύντομες και εφικτές δραστηριότητες έτσι ώστε να οικοδομηθεί αυτοπεποίθηση. Μεγάλοι και δύσκολοι στόχοι που αποτυγχάνουν, οδηγούν στην απογοήτευση και εγκατάλειψη του προγράμματος. Η Επισκόπηση Περιβάλλοντος θα αποκαλύψει πολλούς τομείς που χρειάζονται φροντίδα και διόρθωση. Αυτοί πρέπει να συζητηθούν σε βάθος σε συνάρτηση με άλλους παράγοντες όπως ο χρόνος, τα χρήματα και να ιεραρχηθούν. Πρέπει να κατανεμηθούν οι ευθύνες διεκπεραίωσης, επίβλεψης και δημοσιότητας. Οι επιλεγμένοι στόχοι θα έχουν τότε μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας και μπορούν να ενσωματωθούν στο Αναλυτικό Πρόγραμμα.

3. Σχέδιο Δράσης: Το Σχέδιο Δράσης αποτελεί τον πυρήνα του έργου των Οικολογικών Σχολείων.

Είναι μια σειρά συγκεκριμένων προγραμματισμένων δραστηριοτήτων με στόχο την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και βελτίωση του σχολείου και της τοπικής κοινωνίας. Οι δραστηριότητες πρέπει να είναι εφικτές, να καθορίζεται ο χρόνος υλοποίησης τους, οι υπεύθυνοι για την εφαρμογή τους και αν είναι δυνατό να συνδέονται με το Αναλυτικό Πρόγραμμα και τους στόχους της χρονιάς.

Απαιτείται επίσης όπως το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει δραστηριότητες που τεκμηριώνουν πρακτικά μετρήσιμα αποτελέσματα μείωσης της κατανάλωσης. Υπόδειγμα Σχεδίου Δράσης υπάρχει στην ιστοσελίδα του Υ.Π.Π.

4. Εποπτεία και Αξιολόγηση (Διατήρηση Ημερολογίου και μέτρηση προόδου)

Η εποπτεία και η αξιολόγηση δίνει στα Οικολογικά Σχολεία κύρος, με το να δίνει έμφαση στο συνεχή έλεγχο της προόδου και της εκπλήρωσης των στόχων.

Το πρόγραμμα εποπτείας και αξιολόγησης πρέπει να σχηματιστεί παράλληλα με το σχέδιο δράσης. Η εποπτεία είναι καλύτερα να γίνεται όσο το δυνατό περισσότερο από τους μαθητές. Αυτό θα ενισχύσει τη συνείδηση τους και θα τους βοηθήσει να βελτιωθούν. Οι επιτυχίες πρέπει να «γιορτάζονται». Αυτό θα ενισχύσει τις επόμενες προσπάθειες και στόχους. Σημαντική παράμετρος της αξιολόγησης είναι η καταγραφή μετρήσιμων αποτελεσμάτων εξοικονόμησης πόρων

5. Αναλυτικό Πρόγραμμα:

Η αρχή πίσω από τα Οικολογικά Σχολεία είναι ότι τα περιβαλλοντικά θέματα που διδάσκονται στην τάξη, πρέπει να επηρεάζουν το γενικό τρόπο δράσης και συμπεριφοράς της σχολικής μονάδας.

6. Ενημέρωση και ανάμειξη της κοινότητας και της σχολικής μονάδας:

Άσχετα με το πόσο μικρή είναι η κεντρική ομάδα, έχει καθήκον να ενημερώνει το σχολείο και την ευρύτερη κοινότητα μέσα από συνεχή δημοσιότητα και οργάνωση ημερών δραστηριοτήτων.

Η Πληροφόρηση μπορεί να γίνει με: Πινακίδα στο σχολικό χώρο, σχολική εφημερίδα, ανακοινώσεις σε συγκεντρώσεις, διοργάνωση εκθέσεων με κατασκευές ή εργασίες παιδιών γύρω από το θέμα, χρήση τοπικού ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού. Επίσης μπορούν να γίνουν «μικροδημοσκοπήσεις». Τα ερωτηματολόγια, όχι μόνο συγκεντρώνουν απόψεις, αλλά και επηρεάζουν αντιλήψεις.

Ανάμειξη: Οργάνωση «Μέρας Δράσης» για ολόκληρη τη Σχολική μονάδα. Η ανάμειξη της κοινότητας ωφελεί και τις δύο πλευρές. Για τη σχολική μονάδα μπορεί να αποφέρει και πρακτική βοήθεια και οικονομική ενίσχυση.

7. Οικολογικός Κώδικας:

Είναι μια δήλωση των στόχων που φανερώνουν τη δέσμευση της σχολικής μονάδας για περιβαλλοντικά φιλική δράση.

Ο Κώδικας δεν πρέπει να είναι γενικός και αόριστος, αλλά συγκεκριμένος και εφικτός. Η κάθε δήλωση να περιγράφει μια πράξη που ένας μαθητής μπορεί να διεκπεραιώσει. Είναι σημαντικό οι μαθητές να νιώθουν ότι έχουν λόγο στη συγκρότηση του κώδικα, αλλιώς θα τον αγνοήσουν. Ο Κώδικας μπορεί να συζητηθεί στην τάξη και να σχηματιστεί από εισηγήσεις μαθητών. Μπορεί ακόμα να δημοσιευτεί και στον τοπικό τύπο.

Ο Κώδικας πρέπει να βρίσκεται σε συνεχή έκθεση, σε κάθε τάξη και σε άλλα περίοπτα σημεία, για τους μαθητές και τους επισκέπτες και να εμπλουτίζεται τακτικά.

Κριτήρια Αξιολόγησης

A. Τηρήθηκε η σωστή διαδικασία; Υποβλήθηκε έγκαιρα η Οικολογική Επιτροπή, η Επισκόπηση και το Σχέδιο Δράσης; Έχουν πραγματοποιηθεί τα 2/3 του Σχεδίου Δράσης; Έχουν σημειωθεί μετρήσιμα αποτελέσματα στην μείωση της κατανάλωσης;

B. Αποτελέσματα: Είναι εμφανές ότι το σχολείο είναι οικολογικό; Υπάρχουν ενδεικτικές πινακίδες με συμβουλές; Υπάρχουν πινακίδες πληροφόρησης; Ο Οικολογικός Κώδικας είναι αναρτημένος σε κάθε τάξη και σε άλλες περίοπτες θέσεις; Έχει εμπλακεί ολόκληρη η σχολική μονάδα και πως τεκμηριώνεται αυτό;

Γ. Πληροφόρηση:

Έχουν πληροφορηθεί για τις δραστηριότητες του σχολείου οι γονείς, η τοπική κοινωνία και τα ΜΜΕ;

Έντυπο Αυτο-Αξιολόγησης για βράβευση

Τα Σχολεία κάθε χρόνο συμπληρώνουν το Έντυπο Αυτοαξιολόγησης συνήθως πριν το Πάσχα. Κατά τη επίσκεψη του Αξιολογητή το Σχολείο πρέπει να παρουσιάσει τα ακόλουθα έγγραφα:

1. Περιβαλλοντική επιτροπή
2. Επισκόπηση Περιβάλλοντος (ερωτηματολόγιο)
3. Σχέδιο Δράσης
4. Οικολογικό Κώδικα
5. Μετρήσιμα αποτελέσματα (όπου αυτό είναι εφικτό)

Όλα τα πιο πάνω μαζί με το έντυπο που θα συμπληρώσει ο Αξιολογητής («Σχόλια Αξιολογητή») θα μπουν στο φάκελο του Σχολείου.

Βράβευση

Η βράβευση με τη Πράσινη Σημαία γίνεται μόνον εάν το Σχολείο είναι στο Πρόγραμμα για δύο συνεχόμενες χρονιές. Αφού γίνει επίσκεψη αξιολόγησης βραβεύονται με την Πράσινη Σημαία μόνον εάν έχουν τηρήσει σωστά τη διαδικασία και πέτυχαν τους στόχους του Προγράμματος

Επιπρόσθετα οφέλη:

Εθνική και Διεθνής σύνδεση

Ένα από τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα των Οικολογικών Σχολείων είναι η δυνατότητα τους να δημιουργούν δεσμούς μεταξύ σχολείων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Αποτελούν ένα ιδανικό τρόπο γνωριμίας με ξένες κουλτούρες. Τη στιγμή που ένα σχολείο εγγράφεται ως Οικολογικό Σχολείο, μπορεί να κάνει ταυτόχρονα εγγραφή στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.eco-schools.org και να συνδεθεί με άλλο σχολείο στο εξωτερικό.

Ενδοσχολική Περιβαλλοντική Πολιτική

Τα Οικολογικά Σχολεία είναι ο ιδανικός τρόπος εμπλοκής ολόκληρης της σχολικής μονάδας κατά το σχηματισμό και ανάπτυξη Περιβαλλοντικής Πολιτικής.

Σημείωση: Οι εγκύκλιοι, αιτήσεις συμμετοχής, αιτήσεις αξιολόγησης και άλλα έντυπα θα βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Εγκύκλιοι Μέσης Εκπαίδευσης).

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η Επισκόπηση συμπληρώνεται κάθε χρόνο και χωρίζεται σε δύο μέρη:

A. Γενικό μέρος (συμπληρώνεται από όλα τα σχολεία)

B. Ειδικό μέρος που αντιστοιχεί σε μερικά εξειδικευμένα θέματα.
(Συμπληρώνεται μόνο από τα σχολεία που έχουν επιλέξει ως θέμα τα Απορρίμματα, την ενέργεια, το νερό και τη βιοποικιλότητα και μόνο το αντίστοιχο μέρος).

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

A. Γενικό Μέρος

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Το Σχολείο σας έχει Περιβαλλοντική Πολιτική;
- Το Σχολείο σας έχει Συντονιστή Περιβαλλοντικής Πολιτικής;
- Εκδίδετε έντυπα με την πολιτική του σχολείου σας;
- Εφαρμόζετε αυτή την πολιτική σε προγράμματα και μαθήματα;
- Αναθεωρείτε συχνά την περιβαλλοντική σας πολιτική;
- Εμπλέκεται όλο το Σχολείο σ' αυτή τη διαδικασία;
- Κάνουν όλοι οι μαθητές υπαίθρια μελέτη;

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

- Είναι το εσωτερικό του Σχολείου καθαρό;
- Είναι το εσωτερικό του Σχολείου περιποιημένο;
- Υπάρχουν φυτά στις τάξεις και τους διαδρόμους;
- Υπάρχει πινακίδα (σέλοτεξ) πληροφόρησης για το περιβάλλον;
- Το υλικό ανανεώνεται τακτικά;

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Ιδέες για δράση

- Το Σχολείο σας μπορεί να γίνει συνδρομητής σε περιβαλλοντικά περιοδικά.
- Οργανώστε περιβαλλοντικές «εκστρατείες».
- Ενθαρρύνετε περιβαλλοντικές στάσεις στο σπίτι.

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΛΙΚΩΝ

Χρησιμοποιείται ανακυκλωμένο χαρτί;

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΑΝΑΚΥΚΛ. ΧΑΡΤΙ

Ξαναχρησιμοποιείτε κάτι προτού το ανακυκλώσετε;

Αποφεύγονται οι αγορές προϊόντων μιας χρήσης;

Αποφεύγονται οι χλωροφθοράνθρακες CFC;

Το κυλικείο του σχολείου προωθεί προϊόντα υγιεινής διατροφής;

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Ιδέες για δράση

- Υπολογίστε το κόστος του χαρτιού που αγοράζετε και βρέστε αν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις με ανακυκλωμένο χαρτί.
- Οργανώστε συγκεκριμένη πολιτική αγοράς υλικών για το σχολείο.
- Συζητήστε για την ξυλεία και τα τροπικά δάση. - Ερευνήστε για τυχόν τοξικές ή βλαβερές για την υγεία και το περιβάλλον ουσίες σε προϊόντα καθαρισμού, μελετήστε την σωστή αποθήκευσή τους.

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

B. Ειδικό Μέρος

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

(Συμπληρώνεται μόνο από τα σχολεία που έχουν επιλέξει αυτή τη θεματική ενότητα)

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:
ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Ερευνήστε αν:

- Υπάρχουν αρκετοί κάλαθοι ακρήστων μέσα στο σχολικό κτίριο;
- Υπάρχουν αρκετοί κάλαθοι ακρήστων έξω από το σχολικό κτίριο;
- Βρίσκονται οι κάλαθοι ακρήστων στη σωστή θέση;

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΣΚΥΒΑΛΑ

- Η άχρηστη γραφική ύλη φυλάγεται για ανακύκλωση;
- Φυλάγονται οι παλιοί άδειοι φάκελοι για να ξαναχρησιμοποιηθούν;
- Χρησιμοποιείται το χαρτί και από τις δύο πλευρές;
- Τα σχολικά έγγραφα φυλάγονται: Α. Στον υπολογιστή
Β. Σε χαρτί
- Οι πρόχειρες σημειώσεις παίρνονται σε πρόχειρο χαρτί;
- Κρίνετε ότι το σχολείο σας ακολουθεί ικανοποιητική πολιτική για τα σκύβαλα που παράγει;
- Αυτή η πολιτική έχει αποτελέσματα;
- Υπάρχει χώρος σχηματισμού κομπόστας (λίπασμα);
- Χρησιμοποιείται η κομπόστα που σχηματίζεται;
- Μέσα στο σχολείο υπάρχουν χώροι συλλογής υλικών ανακύκλωσης; (χαρτί, γυαλί, τενεκεδάκια);

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΚΥΒΑΛΩΝ

Ιδέες για δράση

- Δέστε αν υπάρχουν χώροι συλλογής υλικών ανακύκλωσης στην περιοχή.
- Δέστε αν το σχολείο μπορεί να διαθέσει χώρο για τέτοιο σκοπό.
- Φροντίστε να χρησιμοποιούνται και οι δύο όψεις του χαρτιού για φωτοαντίγραφα.

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

(Συμπληρώνεται μόνο από τα σχολεία που έχουν επιλέξει αυτή τη θεματική ενότητα)

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:
ΧΡΗΣΗ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Υπάρχουν βρύσες ζεστού νερού;
Οι ζεστές σας βρύσες στάζουν;
Υπάρχει ηλιακός θερμοσίφοντας;

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΖΕΣΤΟ ΝΕΡΟ

Η στέγη του Σχολείου έχει μόνωση;
Υπάρχει μόνωση στους τοίχους;
Τα τζάμια των παραθύρων μπάζουν αέρα;
Υπάρχουν στις αίθουσες χαλιά;
Στα παράθυρα υπάρχουν κουρτίνες;
Είναι αρκετά μεγάλες ώστε να κλείνουν;
Είναι φτιαγμένες με μονωτικό υλικό;
Κλείνονται όταν το σχολείο κλείσει;
Οι πόρτες μπάζουν αέρα;
Έχουν σύστημα για αυτόματο κλείσιμο;

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΜΟΝΩΣΗ

Χρησιμοποιούνται λάμπες χαμηλής κατανάλωσης;
Είναι οι λάμπες και τα καλύμματα τους καθαρά;
Οι τοίχοι έχουν ανοικτά χρώματα για μεγιστοποίηση του φωτισμού;
Όταν βγαίνετε από την τάξη σβήνετε τα φώτα;
Είναι τα παράθυρα καθαρά έτσι ώστε να επιτρέπουν την είσοδο στο φυσικό φως;
Όταν βγαίνετε από την τάξη σβήνετε τις ηλεκτρικές συσκευές;

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

Ιδέες για Δράση

- **Επίβλεψη της κατανάλωσης καυσίμων κάθε εβδομάδα και κάθε τρίμηνο**
- **Συμβουλευτείτε την ΑΗΚ**
- **Οργανώστε Εκστρατεία Μείωσης της κατανάλωσης**

Σημείωση: Οι λάμπες φθορισμού και οι υπολογιστές είναι προτιμότερο να μην σβήνουν αν θα ξαναχρησιμοποιηθούν σε μικρό χρονικό διάστημα γιατί πιθανόν κατά την επανεκκίνηση τους να καταναλώνουν περισσότερο ρεύμα.

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΧΡΗΣΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
Τα μέλη του προσωπικού έρχονται στο σχολείο με τα πόδια;		
Υπάρχουν ελεύθερα πεζοδρόμια;		
Τα μέλη του προσωπικού έρχονται στο σχολείο με ποδήλατο;		
Τα μέλη του προσωπικού έρχονται στο σχολείο με λεωφορείο;		
Τα μέλη του προσωπικού έρχονται στο σχολείο πολλοί μαζί με ένα αυτοκίνητο;		
Οι μαθητές έρχονται στο σχολείο με τα πόδια;		
Οι μαθητές έρχονται στο σχολείο με ποδήλατο;		
Νοιώθουν οι μαθητές ασφάλεια να έρχονται στο σχολείο με τα πόδια ή το ποδήλατο;		
Οι μαθητές έρχονται στο σχολείο με λεωφορείο;		
Οι μαθητές έρχονται στο σχολείο πολλοί μαζί με ένα αυτοκίνητο;		
Υπάρχει χώρος προσωρινής στάθμευσης αυτοκινήτων για παράδοση-παραλαβή μαθητών;		

Ιδέες για Δράση

- **Διοργανώστε έρευνες για τον τρόπο μεταφοράς του προσωπικού και των μαθητών**
- **Σχεδιάστε χάρτες με τα σπίτια των μαθητών και εξετάστε αν μπορούν να έρχονται με ένα αυτοκίνητο.**
- **Ρωτήστε την τοπική αρχή για τη κατασκευή πεζοδρομίων γύρω από το Σχολείο.**

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΝΕΡΟ

(Συμπληρώνεται μόνο από τα σχολεία που έχουν επιλέξει αυτή τη θεματική ενότητα)

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:

ΝΕΡΟ

Κλείνονται οι βρύσες καλά όταν δεν χρησιμοποιούνται;

Υπάρχουν βρύσες που στάζουν;

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΒΡΥΣΕΣ

Το καζανάκι της τουαλέτας τρέχει;

Έχετε τοποθετήσει κάποιο αντικείμενο στο καζανάκι για εξοικονόμηση νερού;

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΑΠΟΧΩΡΗΤΗΡΙΑ

Μαζεύετε και χρησιμοποιείτε το νερό της βροχής;

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΑΥΛΗ

Ιδέες για Δράση

Τοποθετείστε ένα δοχείο κάτω από μια βρύση που στάζει και υπολογίστε τον όγκο του νερού που μαζεύεται σε μια ώρα.

Παρακολουθήστε το μετρητή του νερού κάθε βδομάδα και παρουσιάστε τα αποτελέσματα.

Εξετάστε το κόστος και τα πλεονεκτήματα που έχει το να τοποθετήσετε αυτόματο καζανάκι στις τουαλέτες.

Διορθώστε τις βρύσες που στάζουν

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

(Συμπληρώνεται μόνο από τα σχολεία που έχουν επιλέξει αυτή τη θεματική ενότητα)

ΟΝΟΜΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

Το Σχολείο σας παρέχει εκπαιδευτικά
ερεθίσματα για τη βιοποικιλότητα;

Δημιουργία Οικοσυστημάτων

- Κορμός για μελέτη αποικοδομητών
- Ακαλλιέργητο κομμάτι με άγρια βλάστηση
- Λιμούλα

Σχολικός Κήπος

- Κυπριακά φυτά
- Ανθόκηπος
- Λαχανόκηπος

Επαφή με ζώα

- Ταΐστρα για πουλιά

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

Το σχολικό κτίριο παρέχει στους μαθητές
χώρους αναψυχής και ξεκούρασης για το
διάλειμμα;

Καλυμμένοι χώροι

- Με δέντρα
- Με υπόστεγα

Καθίσματα

- Παγκάκια
- Τραπεζάκια

Παιχνίδια

ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ: ΧΩΡΟΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΗ

1. Τοποθετήστε χαρτοκιβώτια για το πρόχειρο χαρτί στις τάξεις.
2. Τοποθετήστε πινακίδες με μηνύματα για εξοικονόμηση χαρτιού σε κάθε τάξη
3. Οργανώστε περιβαλλοντικές επισκέψεις - εκδρομές
4. Υιοθετήστε ένα δέντρο ή φυτό της αυλής
5. Ενημερωθείτε για όλα τα Μέσα Μεταφοράς (σε γη, θάλασσα, αέρα)
6. Κατασκευή ανεμοδείκτη (Αιολική Ενέργεια)
7. Μέτρηση σπατάλης νερού από βρύση που στάζει
8. Γραφική παράσταση κατανάλωσης νερού στο σπίτι
9. Ενημέρωση για υδατοφράκτες και βροχόπτωση
10. Καταγραφή οικιακών απορριμμάτων
11. Που πάνε τα σκουπίδια του σχολείου;
12. Ανακύκλωση χαρτιού στο σχολείο
13. Σελιδοδείκτες με περιβαλλοντικά μηνύματα
14. Ενημερωθείτε για τις πρωτοβουλίες της Τοπικής Αρχής
15. Κατασκευή ταϊστρών -ποτίστρων για πουλιά
16. Υφασμάτινες σακούλες για τα ψώνια